

tesre jogosult hitelezőket illető részt közvetlenül a hitelezőknek, az ezt meghaladó részt pedig a pénzügyminiszter által meghatározandó helyen és módozatok szerint kell fizetni.

Az ennek értelmében kibocsájtott 200/1934. P. M. sz. r. kimondja, hogy ha a gazdaadós az alaprendelet által engedélyezett ezen kedvezményeket 1934. január 1. napjától kezdődő hatállyal igénybevenni kívánja, azt február 28-ig jelentse be minden olyan hitelezőjének, akinek az alaprendelet értelmében nem közvetlenül köteles teljesíteni, valamint az illetékes helyi bizottságnak is. Ez esetben azt az összeget, amely nem közvetlenül a jelzálogos hitelezőknek, hanem a pénzügyminiszter által meghatározott helyen és módozatok szerint fizetendő, az illetékes adóhivatalnak „A gazdaadósok hitelezőit illető befizetések” elnevezéssel vezetett letétszámlájára kell beküldeni.

Az alaprendelet 3. §. 4. bek.-e szerint a védetté nyilvánítással kapcsolatos részletesebb eljárási és felelőnkönyvi szabályokat az igazságügyminiszter rendelettel állapítja meg. Az ezen felhatalmazás alapján kelt 4200/1934. I. M. sz. r. (az alábbiakban: R.) kimondja, hogy az ingatlanok védetté nyilvánításának kérésére adott határidő (1933. dec. 15.) véltlen elmulasztása esetén igazolásnak van helye. Azonban ezen esetben is a gazdaadósnak ki kell mutatnia azt, hogy a védetté nyilvánítás előfeltételei legkésőbb 1933. december 15-ig beállottak. Az igazolás határideje 15 nap, amely a jelen R. hatálybalépésének napjától, vagyis 1934. február 1-től —, ha pedig a véltlen mulasztás oka a félnek csak később jutna tudomására vagy az akadály csak később szűnik meg, ettől számítandó. Mindazonáltal 1934. március 1. napja után a mulasztás igazolásának nem lehet helye.

Ha a gazdaadós az ingatlan tulajdonjogát 1933. december 15-ig telekkönyvön kívül (öröklés, elbirtoklás, stb.) megszerezte, az ingatlan védetté nyilvánításának nem akadályozza, hogy a gazdaadós tulajdonjogát a telekkönyvbe még nem jegyezték be, feltéve, hogy a tulajdonjog és terjedelme nem vitás. A telekkönyvön kívül tulajdonjog igazolására szolgálhatnak, különösen a jogerős hagyatékátadó végzés, az örökösödési bizonyítvány, továbbá az esetben, ha az örökös végrendelet nélkül meghalt örökösnek a leszármazottja, a halálesetfelvételi is, póthelyszínelés, helyesbítés stb.

A védetté nyilvánítási kérelem tárgyában hozott elsőbírói végzés ellen az alaprendelet 3. §-a egyfokú felfolyamodást enged. Ennek határideje a R. szerint 15 nap.

*

Falajstromzálogjog. A gazdasági és hitelélet rendjének biztosításáról szóló 1931: XXVI. t.-c. 2. §-a alapján a kormány, amennyiben azt a gazdasági és hitelélet rendjének megóvása szükségessé teszi, magánjogi érdekű rendelkezéseket is tehet. Ezen törvényi felhatalmazás alapján a kormány gazdaságpolitikai célkitűzésének jegyében kelt az 1710/1934. M. E. sz. r. a belföldi származású tűzifa értékesítésének előmozdítása tárgyában, amely lehetővé kívánja tenni, illetve elő akarja mozdítani,

hogy a fatermelő minél akadálytalanabban adhassa illetve zálogosíthassa el kitermelt fáját, és juthasson vételárhoz, illetve hitelhez.

Tudvalevő, hogy mind a perfekt tulajdonátruházáshoz, mind pedig az agálytalanul érvényes zálogszerzéshez az ingó tényleges átadása szükséges. Ennek megtörténte nélkül az óvatos vevő vételárát nem fizet, az óvatos hitelező kölcsönt nem folyósít. A vételár megfizetésének, illetve kölcsön folyósításának ezen akadályát elhárítandó, a rendelet a fatermelő által kitermelt és összerakott (sarangolt) tűzifa tényleges átadásának szükségességét elejti, és ezzel szemben elegendő *a*) a fatermelővel kötött oly szerződés, amelynek értelmében a fatermelő a vevőre átruházott, illetve a kölcsönnyújtónak elzálogosított ilyen tűzifamennyiségeket a vevő illetve záloghitelező részére tartja őrizetben, feltéve még, *b*) hogy a fatermelő részéről ily értelmű bejelentés a kitermelt tűzifa tárolási helye szerint illetékes erdőhivatalnál megtörténik, és *c*) e tény illetve bejelentés az ott felfektetett jegyzékre (lajstrom) felvéteik.

Nyilvánvaló ezekből, hogy e rendelet bevezette jogunkba a falajstromzálogjogot, mint az ingójelzálogjognak egy kvalifikált (közhitelű lajstromba történő, konstitutív erejű bejegyzésben álló) formáját (V. ö. 1927; IX. t.-c. 12. §. a hajójelzálogról, svájci Ptk. 885. §. Viehverpfändung).

Végrehajtási törvényünk a végrehajtás által sértett tulajdonjog (illetve erősebb jog) védelmére az igényper jogorvoslatát adja az e jogban sértett harmadik személynek. Ezen jogvédelmi eszközt azonban magának a jogsérelmet szenvedő harmadik személynek kell igénybevennie. E szabálytól eltérően a K. H. Ö. 59. §. 2. bek.-e szerint és az ott megjelölt körben a *végrehajtást szenvedő* élhet igényperrel a harmadik tulajdonos érdekében. Ismét más irányú kivételt létesít ezen rendelet is, nevezetesen azt az érdekes alakijogi rendelkezést tartalmazza, hogy ha már a vevő tulajdonát képező fát az eladó ellen vezetett végrehajtás során lefoglalják, ez ellen a vevő is, az eladó is *előterjesztéssel* élhetnek. Az elgondolás t. i. az, hogy ha az átruházás az erdőhivatali jegyzékkivonattal igazolva van, az előterjesztés tárgyalás nélkül akár azonnal is elintézhető és a lefoglalt fa végrehajtási zár alól feloldható.

Végül a rendelet a belföldi származású tűzifa értékesítésének előmozdítása céljából elrendeli azt is, hogy f. évi március 8-tól tűzifát közforgalmu szállítási eszközön csakis *szállítási igazolvánnyal lehet szállítani*, aminek folytán a földművelésügyi miniszter, amennyiben az ország tűzifaellátásának biztosítása vagy a belföldön kitermelt tűzifa értékesítésének előmozdítása céljából szükséges, a tűzifa szállítását korlátozhatja. A szállítási igazolvány igénylését, a tűzifa elosztását és kiadását, továbbá a tűzifakészletek bejelentését az egyidejűleg (Bp. Közlöny 1934. január 21.) megjelent 11.000/1934. F. M. sz. r. szabályozza.